

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מיצ"ב

מבחן בעברית חוברת שאלות

כיתה ח | טור א | פנימי

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

116-EVR-020-8A-SOF-pnimi-net

116

116-01-08-01-01-01-019-020-03

הנחיות למבחן

- במבחן שני טקסטים, שאלות העוסקות בטקסטים אלה ומשימה בהבעה בכתב.
- שימו לב, הטקסטים אינם כתובים בחוברת השאלות, אלא בחוברת נפרדת – "חוברת טקסטים".
- קראו את הטקסטים בעיון, והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.
- הקפידו על ניסוח בהיר בכל התשובות ובמשימה בהבעה בכתב ועל כתב יד קריא וברור.
- בשאלות שבהן תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו \times ליד התשובה שבחרתם.
- לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו לזמן נוסף, בקשו מהמורה.
- בסוף המבחן מצורף **דף לטיוטה** (דף זה לא ייבדק).

בהצלחה!

פרק ראשון

קראו את טקסט 1: "נחשו כמה אוכל נזרק לפח בכל שנה: צריכה ובזבז בעידן השפע" שבעמודים 4-6 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות.

1.

במשפט הפתיחה של הטקסט כתוב: "מכירים את הדודה הזאת שהשולחן שלה עמוס לעייפה ותמיד יש על שולחנה יותר אוכל ממה שבאמת אוכלים?" (שורות 1-2). אחת המטרות של משפט זה היא למשוך את תשומת הלב של הקוראים. כתבו שני אמצעים שבהם משתמשת הכותבת במשפט זה כדי להשיג מטרה זו.

א.

ב.

2.

בשורה 2 כתוב: "תופעה זו היא רק קצה הקרחון".

מה פירוש הביטוי "קצה הקרחון"?

א. חלק קטן מתופעה שקשה להבין אותה.

ב. חלק קטן מבעיה גדולה בהרבה.

ג. רמז דק לתופעה שתתרחש בעתיד.

ד. רמז דק לבעיה שאין לה פתרון.

אפשר לחלק את הטקסט משורה 24 ועד שורה 73 לשלושה חלקים. איזו כותרת מתאימה לכל חלק?

השלימו את הכותרות מתוך רשימת הכותרות שלמטה.

הכותרות	החלקים בטקסט
	א. שורות 24-32
	ב. שורות 33-43
	ג. שורות 44-73

רשימת כותרות:

- א. היקפי הבזבז
- ב. אובדן מזון בעולם
- ג. דרכי התמודדות עם הבזבז
- ד. השלבים שבהם מתרחש הבזבז
- ה. השפעת תרבות השפע על הבזבז
- ו. מקומה של החקלאות באובדן מזון

בשורה 10 כתוב: "החשיפה המרובה למוצרי מזון מעודדת אכילה שאיננה מבוססת על צורך פיזיולוגי..."

לאיזה צורך פיזיולוגי מתכוונת הכותרת?

- א. לשמור על תזונה מאוזנת.
- ב. להשביע את הרעב.
- ג. לשמור על הבריאות.
- ד. ליהנות מאוכל.

בשורות 17–18 כתוב: "שימו לב, הנתון האחרון אינו מתייחס לאפריקה ולא למדינת עולם שלישי, אלא לישראל של ימינו".

א. לאיזה נתון הכוונה?

ב. מדוע הכותבת מדגישה שמדובר בישראל ולא באפריקה?

- א כי אנו רגילים להיחשף לנתונים על עוני ורעב באפריקה.
- ב כי לפי הנתונים גם באפריקה יש מדינות מפותחות כמו ישראל.
- ג כי הנתונים המוזכרים בטקסט אינם מתאימים למצב הקיים באפריקה.
- ד כי הנתונים המוזכרים בטקסט מחדדים את הבזבוז הגורם לרעב באפריקה.

בזבוז מזון מתרחש עוד לפני שהמזון מגיע לחנויות ולרשתות השיווק.

לפי הטקסט, כתבו שתי סיבות לכך.

סיבה א:

סיבה ב:

בטקסט יש נתונים מספריים כלליים על ההיקף של בזבוז המזון בעולם ובישראל. לעומת זאת, בשורות 30–31 יש נתון על ההיקף של בזבוז המזון במשק המשפחתי. מדוע הכותבת מציינת גם את הנתון הקשור למשק המשפחתי, ולא רק את הנתונים הכלליים?

- א כי קל יותר לתפוס את הנתון הקשור למשק המשפחתי מאשר את הנתונים הכלליים, המוצגים במספרים גדולים מאוד.
- ב כי הנתון הקשור למשק המשפחתי מהווה מידע חשוב לקורא לתכנון אורח חייו.
- ג כי הנתון הקשור למשק המשפחתי מתייחס לישראל, ואילו הנתונים הכלליים מתייחסים לעולם כולו.
- ד כי קל יותר לקבוע את מקומה של ישראל בין מדינות ה-OECD באמצעות הנתון הקשור למשק המשפחתי.

למי או למה מתייחסות המילים המודגשות בציטוטים שלפניכם?

א. "והיא גורמת לנו..." (שורות 10–11)

מי גורמת?

ב. "...שנאסף על ידינו..." (שורה 69)

על ידי מי נאסף?

לפניכם חלק מטופס הרשמה להתנדבות בארגון "לקט ישראל".
 בשורות 62-63 כתוב העיקרון שלפיו פועל ארגון "לקט ישראל".
 סמנו על גבי טופס ההרשמה פעילות **אחת** המדגימה עיקרון זה.

טופס הרשמה

- א קטיף פירות וירקות בשדות חקלאיים והעברתם למרכז המיון
- ב קטיף מחצרות בתים פרטיים – פרויקט "העץ הנדיב"
- ג מיון ירקות ופירות והכנת מארזים במרכז הלוגיסטי
- ד איסוף מזון מבתי עסק וחלוקתו לעמותות התורמות לנזקקים

לפניכם שתי פסקות, שכל אחת מהן יכולה לשמש כפסקת סיום לטקסט.
 בחרו את **אחת** הפסקות, וכתבו מדוע היא מתאימה להיות פסקת סיום.

א. אין ספק שישנן סיבות רבות לבזבוז המזון בכל שלבי השרשרת של "אובדן המזון", אך בהחלט ניתן להציל מזון אבוד, ובכך להפוך את החברה שלנו לחברה טובה יותר מבחינה כלכלית, מבחינה חברתית ומבחינה מוסרית.

ב. לא רק ממשלת ישראל, אלא גם ממשלות בעולם כולו, מוטרדות מהשאלה כיצד להאכיל יותר מתשעה מיליארד בני אדם, שצפוי שיחיו בעולם בשנת 2050. בזבוז מזון מנוגד לכללי המוסר בכל התרבויות, אך האם נראה באופק פתרון מספק לבעיה?

פסקה _____

נימוק:

לפניכם נתונים על אורך חיי המדף של מוצרים שונים.

המוצר	אורך חיי המדף
עגבנייה	שבוע
גזר	שבועיים עד שלושה שבועות
שמן זית	שנתיים
דבש	אלפי שנים

בחרו נתונים על אורך חיי מדף של **שני** מוצרים, וכתבו בעזרתם משפט השוואה הכולל **מילת קישור** מתאימה.

אין להשתמש ב'ז' החיבור כמילת הקישור.

בשורה 32 כתוב: "המכובד". מדוע המילה כתובה בין מירכאות?

הפכו את המשפטים בפעיל למשפטים בסביל.
שמרו על כל תוכן המשפט ועל זמני הפועל.

א. מתנדבים אספו מזון ראוי לאכילה.

ב. המלצר הכניס לקופסאות את המזון שנשאר מהאירוע.

ג. חקלאים משליכים לפח האשפה קישואים עקומים ופגומים.

בכותרת כתוב: "... צריכה **ובזבז** בעידן השפע".

סמנו ✓ ליד ארבע המילים שמקובל לצרף אליהן את המילה **בזבז**.

א. _____ משאבים

ב. _____ הוצאות

ג. _____ פזרנות

ד. _____ אנרגיה

ה. _____ חשבון

ו. _____ כסף

ז. _____ דעת

ח. _____ זמן

פרק שני

קראו את טקסט 2: "משרד החקלאות יוצא במיזם חדש למניעת אובדן מזון בישראל" שבעמודים 8-9 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות.

15.

לפי איזה עיקרון מאורגן המידע בטקסט?

- א. רצף של זמן
- ב. בעיה ופתרונות
- ג. יתרונות וחסרונות
- ד. השוואה בין תופעות

16.

מתוך שני הטקסטים שקראתם, אילו פעולות מוצעות לרשתות השיווק כדי למנוע בזבוז מזון?
כתבו פעולה אחת מכל טקסט.

א. פעולה מטקסט 1 – "נחשו כמה אוכל נזרק לפח בכל שנה: צריכה ובזבוז בעידן השפע":

ב. פעולה מטקסט 2 – "משרד החקלאות יוצא במיזם חדש למניעת אובדן מזון בישראל":

17.

אילו שני פיתוחים טכנולוגיים מקדם משרד החקלאות כדי להאריך את חיי המדף של פירות וירקות?

א.

ב.

18.

בשורות 15-20 מתואר מהלך ניסיוני שמטרתו לצמצם אובדן מזון.

א. מי היזם של המהלך הניסיוני?

ב. למה נבחרו הגידולים מלפפון ועגבנייה למהלך הניסיוני?

ג. מי המרוויח העיקרי מהמהלך הניסיוני?

19.

באחת הערים בארץ הוחלט להכריז על "יום ללא השלכת מזון". ביום זה התושבים לא ישליכו לאשפה כל מזון הראוי לאכילה.

האם, לדעתכם, יוזמה כזו תפחית את בזבז המזון בקרב הציבור **בטווח הארוך**?
נמקו את תשובתכם.

20.

לפי הפסקה האחרונה בטקסט (שורות 39-47), כתבו **שלוש** מטרות שמשרד החקלאות רואה לנגד עיניו כאשר הוא מתכנן את הטיפול בבעיה של אובדן המזון.

א. _____

ב. _____

ג. _____

אנשים הגרים באזורים כפריים יכולים לגדל בשטח הסמוך לביתם את **עצי פרי** האהובים עליהם, את **ירקות עונה מזינים** ואת **עשבי תיבול** שיגוונו את התבשילים שהם מכינים. בעקבות **הקשרים בין-אישיים** המתקיימים באזורים אלו הם יכולים להחליף תוצרת חקלאית עם שכניהם.

תקנו את הצירופים על ידי הוספת ה' היידוע, וכתבו אותם בקטע שלמטה במקומות המתאימים.

אנשים הגרים באזורים כפריים יכולים לגדל בשטח הסמוך לביתם
את _____ האהובים עליהם, את _____
ואת _____ שיגוונו את התבשילים שהם מכינים.
בעקבות _____ המתקיימים באזורים אלו הם
יכולים להחליף תוצרת חקלאית עם שכניהם.

- א. מדי שנה נזרקים (214) _____ אלף טון של מזון מבושל.
- ב. (21) _____ אחוזים מיבול המלפפונים שמגדלים בישראל אינו נקטף.
- ג. בישראל פועלות (3) _____ עמותות מרכזיות לאיסוף מזון וחלוקתו.
- ד. ב-(12) _____ בחודש מרץ יתקיים יום צמצום בזבז מזון בישראל.
- ה. בארגון OECD חברות (35) _____ מדינות מפותחות.

כתבו מעל כל מילה **מודגשת** לאיזה חלק דיבור היא שייכת: פועל, שם פועל, שם עצם, שם תואר.

א. **מבקר** המסעדה טעם את התבשילים המוגשים במסעדה.

ב. חברי העמותה **מבקרים** בשדות חקלאיים כדי ללקט יבול.

ג. צריך **לבקר** בתקיפות את התופעה של בזבוז המזון.

ד. הצרכן **הביקורתי** אינו קונה קישוא עקום.

ה. **הביקורת** על אובדן המזון מתפשטת בכל רחבי העולם.

איזה מהצירופים הבאים **אינו** צירוף סמיכות?

א תאריך תפוגה

ב שינוי תודעתי

ג הרגלי צריכה

ד המלצת היצרן

הפכו את צירופי הסמיכות לצירופי שם ותוארו, ואת צירופי השם ותוארו לצירופי סמיכות. שמרו על מין, מספר ויידוע.

צירופי שם ותוארו	צירופי סמיכות	
פאזריק פחאבייק	מוצרי החלב דוגמה:	
	אתגרי העתיד	1
תוספים תזונתיים		2
	פירות העונה	3
	מזון בריאות	4
גידולים קיציים		5

לפניכם פסקה שחסרים בה סימני הפיסוק האלה: נקודה, נקודתיים, מירכאות וסימן שאלה. הוסיפו במקומות המתאימים **שבעה** סימני פיסוק.

מדוע חשוב שנאכל גופנו זקוק למזון כדי לחיות ולתפקד כפי שמכונית זקוקה לדלק כדי לנסוע

האם המזון מהטבע בריא יותר מהמזון המוכן שאנו קונים באריזות אין ספק! כדי שהאוכל המוכן יהיה טעים לא פעם מכניסים לתוכו חומרים שונים חומרי טעם וריח, חומרים משמרים, מלח בכמות גדולה, שומן רווי וחומרים נוספים הפוגעים בבריאותנו.

תזונאית ילדים ממרכז רפואי בגליל הדגישה ואמרה גופנו זקוק לאוכל שבו רכיבי תזונה שונים פחמימות, שומנים, חלבונים, ויטמינים, מינרלים ומים, ולכל רכיב תזונה יש תפקיד חשוב בתהליך הגדילה של הילדים ובשמירה על בריאותם.

לפניכם משפט. פרקו אותו לשלושה משפטים, וכתבו אותם על פי סדר התרחשות האירועים.

הצרכנים קנו ירקות טריים שהגיעו לרשתות השיווק מיד לאחר שנקטפו.

1. _____
2. _____
3. _____

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

116-EVR-020-8A-SOF-pnimi-net

116

116-01-08-01-01-019-020-03